

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **G. P.**, nar. X, st. příslušnost X
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Marinou Musilovou
sídlem Sukova 49/4, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2024, č. j. MV-34988-4/SO-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „prvostupňový správní orgán“ či „OAMP“) ze dne 18. 12. 2023, č. j. OAM-37295-10/DP-2023. Prvostupňový správní orgán jím podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“), zastavil řízení o žádosti žalobce ze dne 30. 8. 2023 o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, neboť žádost byla podána v době, kdy k tomu žalobce nebyl oprávněn.
2. Žalobce nejprve pobýval na území České republiky na základě vyhovění jeho žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na Mendlově univerzitě v Brně s platností od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2022 [dále též „první žádost“]. Dne 30. 8. 2022 (tedy ještě před uplynutím shora uvedeného povolení) podal u OAMP žádost dle § 45 odst. 1 ZPC o vydání (nového) povolení k dlouhodobému pobytu na území za účelem *ostatní/jiné*, a to konkrétně za účelem denního studia kurzu českého jazyka organizovaného *Go Study group, jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky s. r. o.*, přičemž tato vzdělávací aktivita není studiem podle § 64 ZPC [dále též „druhá žádost“]. Prvostupňový správní orgán rozhodnutím ze dne 30. 1. 2024, č. j. OAM-35377-28/DP-2022, druhou žádost podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) ZPC zamítnul, neboť žalobce ve stanovení lhůtě nepředložil doklady nezbytné pro ověření údajů uvedených v žádosti; žalovaný následně rozhodnutím ze dne 28. 3. 2024, č. j. MV-34953-4/SO-2024, zamítnul odvolání žalobce a toto rozhodnutí OAMP potvrdil.
3. V průběhu řízení o druhé žádosti žalobce dne 30. 8. 2023 podal další žádost o vydání (nového) povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, která se týkala studia v akreditovaném bakalářském studijním programu na *AMBIS vysoké škole, a. s.*, kam byl žalobce v meziobdobí v průběhu kurzu na jazykové škole přijat [dále též „třetí žádost“]. Ke své žádosti žalobce přiložil *Potvrzení o denním studiu* vystavené dne 23. 9. 2023, z něž vyplývá, že v období od 20. 9. 2023 do 31. 8. 2024 studuje v českém jazyce v prezenční formě bakalářského studia v 1. ročníku studijní program *Ekonomika a management v podniku*. Žalobce přiložil také další požadované doklady (nájemní smlouvu, potvrzení o zůstatku na účtu, doklad o zdravotním pojištění cizince apod.).
4. Prvostupňový správní orgán ovšem řízení o třetí žádosti zastavil, neboť žalobce nebyl dle § 169r odst. 1 písm. d) ZPC k jejímu podání oprávněn. Podal totiž žádost o vydání povolení dlouhodobému pobytu za stejným účelem, za kterým měl již své poslední (dosavadní) bytové oprávnění. Nejednalo se ani o žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za dosavadním účelem. I pokud by jí ovšem byla, pak ji žalobce nepodal v době podle § 47 odst. 1 ZPC, tedy nejméně 120 dnů před skončením doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, které žalobci platilo do 31. 8. 2022.
5. Žalobce proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu podal odvolání, které žalovaný zamítl. Kromě důvodů uvedených OAMP, s nimiž se ztotožnil, dále vysvětlil, že žalobce by mohl třetí žádost podat pouze v případě, pokud by byl v době jejího podání držitelem průkazu o povolení k pobytu za účelem *ostatní/jiné*, což se však

nestalo. Žalobce v době podání třetí žádosti na území České republiky pobýval na základě tzv. fikce platnosti dosavadního pobytového oprávnění založené na základě § 47 odst. 4 ZPC. Tato fikce sice vznikla podáním druhé žádosti, ale jednalo se o fikci platnosti jeho dřívějšího povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia platného do 31. 8. 2022. Třetí žádost proto není 1/ řádnou žádostí o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem, než který byl žalobci již povolen, 2/ není včasnou žádostí o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, ani 3/ není žádostí o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podanou v době pobytu na základě dlouhodobého víza.

II. Podání účastníků

II.A Žaloba

6. Proti napadenému rozhodnutí žalobce brojí žalobou, jíž se domáhá jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že neměl jinou možnost než postupovat tak, jak postupoval. V době podání třetí žádosti totiž čekal na rozhodnutí o jeho druhé žádosti. Žalobce podal třetí žádost jako novou žádost o povolení dlouhodobého pobytu za účelem studia. Nemohl přehlížet svou již podanou druhou žádost a žádat jen o prodloužení pobytu za účelem studia. Nové vysokoškolské studium by nenavazovalo na to původní, neboť roční přestávkou se na další studium připravoval na jazykové škole. Tento důvod přitom není studiem pro účely povolení pobytu, ale tzv. jiným účelem. Žalobce byl navíc v legitimním očekávání, že o jeho druhé žádosti OAMP rozhodne kladně, protože tak postupoval v jiných případech.
7. Pokud by žalobce podal žádost o prodloužení pobytu za účelem studia, správní orgán by mu (vedle nedodržení lhůty) naopak „vyčetl“, že nedodržel účel původního dlouhodobého pobytu po celou dobu povolení, tedy že nestudoval na vysoké škole po celou dobu jeho platnosti, ale studoval několik měsíců jazykovou školu. Tomu se snažil žalobce zabránit, snažil se vyhovět zákonným požadavkům i výkladu správního orgánu. Způsob, který žalobce zvolil, je proto jediný správný a možný. Žalovaný nesprávně vyhodnotil obsah jeho třetí žádosti.
8. Žalobce poukazuje na to, že celou pro něj nepříznivou situaci zavinil prvostupňový správní orgán, který o jeho druhé žádosti ze dne 30. 8. 2022 o povolení dlouhodobého pobytu za účelem *ostatní/jiné* nerozhodl včas, v důsledku čehož v průběhu správního řízení přestal být platný jím původně předložený doklad o studiu na jazykové škole. Lhůta pro vyřízení jeho žádosti uplynula dne 28. 11. 2022, případně 28. 12. 2022; prvostupňový správní orgán však rozhodl až dne 20. 11. 2023. Je zcela logické, že pokud správní orgán vydá rozhodnutí až po skončení jazykového kurzu, žadatel o povolení k pobytu již není schopen doložit nové potvrzení tak, aby bylo platné i v době rozhodování správního orgánu. Kdyby OAMP rozhodl v zákonné lhůtě, žalovaný by mohl včas napravit jeho nesprávné rozhodnutí. Žalobce by se pak nedostal do této situace; bylo by jasné, že žádá o změnu účelu dlouhodobého pobytu z *ostatní/jiné* na *studium*, a že ji žádá v době a místě podle zákona. Vzhledem k tomu, že OAMP nerozhodl o druhé žádosti správně a v zákonné lhůtě, nemůže žalobci klást za vinu, že třetí podal a tvrdit, že k tomu nebyl oprávněn.

9. OAMP a žalovaný využívají znění zákona k tomu, aby mohli zastavovat řízení o žádostech bez věcného projednání pouze pro nesplnění formálních podmínek. Místo věcného posouzení žádosti řízení o nich zastavují buď z důvodu, že ji žadatel nepodal v řádnou dobu či na řádném místě. Stát by měl nastavit jednotná pravidla pro pobytová oprávnění a u žádostí posoudit splnění těchto pravidel, ne hledat způsoby, jak řízení zastavit pro nesplnění formálních požadavků. Ustanovení § 169r odst. 1 písm. d) ZPC, jak jej vykládá žalovaný, takové pravidlo nepředstavuje. Mělo by se aplikovat na situaci, ve které žadatel podá žádost zcela mimo běh fikce, nikoliv na situace, kdy se rozhoduje teprve o předchozí žádosti a existují průtahy v rozhodování způsobené správními orgány. Žalovaný navíc zcela pominul dovětek daného ustanovení (*„to neplatí, pokud je o dříve podané žádosti rozhodováno poté, co začala běžet lhůta, v níž byl cizinec oprávněn tuto žádost podat“*), který by měl mířit právě na situace, ve kterých ještě není rozhodnuto o předchozí žádosti.
10. Měl-li OAMP a žalovaný za to, že rozhodnutí o druhé žádosti je podstatné pro posouzení, zda žalobce podal třetí žádost včas, měl řízení o třetí žádosti přerušit do doby, než bude jasné, jak rozhodne o druhé žádosti.
11. Konečně žalobce namítá, že správní orgány nezohlednily dopad svého postupu do rodinného a soukromého života žalobce.

II.B Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že námitky žalobce nepovažuje za důvodné. Lhůta pro vydání rozhodnutí je pořádková a její případné nedodržení nemá za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Žalobce se mohl bránit na základě nástrojů na ochranu proti nečinnosti.
13. Žalobce podal druhou žádost dne 30. 8. 2022, přičemž jeho dosavadní povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia bylo platné do 31. 8. 2022. I kdyby tedy OAMP druhou žádost zamítl v zákonné lhůtě, žalobce by beztak svou třetí žádost ze dne 30. 8. 2023 podával po uplynutí platnosti dosavadního povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. I tak by tedy nebyl oprávněn takovou žádost podat, protože by v té době pobýval na území na základě fikce platnosti dosavadního povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Nesplnil by tedy podmínky § 47 ZPC pro včasné podání žádosti.
14. Smyslem fikce povoleného pobytu je ochrana cizince po dobu, po kterou se rozhoduje o jeho žádosti, aby mohl do rozhodnutí o své žádosti setrvat na území České republiky. Nelze však předjímat výsledek řízení o takové žádosti. Není tedy možné na základě této fikce rozhodovat v dalších řízeních. Pokud by samotná žádost vyvolávala stejné účinky jako povolení přiznané na základě proběhlého řízení, toto řízení by ztrácelo smysl. V průběhu trvání fikce povoleného pobytu, tj. v době řízení o druhé žádosti, nebylo možné tuto fikci považovat za stále trvající pobytové oprávnění, z něhož by se dalo požádat o vydání dalšího povolení. Při takovém výkladu by totiž stanovení lhůt v § 47 ZPC ztrácelo smysl. Správní orgány tedy správně postupovaly podle § 169r odst. 1 písm. d) ZPC.
15. K námitce žalobce, že OAMP měl řízení o třetí žádosti přerušit do doby, než rozhodne o druhé žádosti, žalovaný uvádí, že by přerušování řízení bylo bezpředmětné. Jakékoli

rozhodnutí o druhé žádosti neplnilo úlohu předběžné otázky ve vztahu k posouzení, zda žalobce podal třetí žádost v době, kdy k tomu byl oprávněn. Toto posouzení musel OAMP učinit ve vztahu k době podání žádosti, nikoli k době, kdy o žádosti rozhodoval. Pozdější vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem *ostatní/jiné* by nemohlo mít na toto posouzení vliv.

16. Pokud jde o tvrzenou nepřiměřenost napadeného usnesení do soukromého a rodinného života žalobce, žalovaný k tomu uvádí, že se kvůli zastavení řízení o žádosti žalobce meritorně nerozhodovalo. Správní orgány proto nemusely posuzovat přiměřenost vůči soukromému a rodinnému životu žalobce.

III. Posouzení věci krajským soudem

17. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), v zákonné lhůtě.
18. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.
19. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
20. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

III.A) Projednatelnost třetí žádosti

21. Soud shrnuje podstatu projednávané věci tak, že žalobce naposled pobýval v České republice na základě tzv. fikce pobytu, která vznikla v souvislosti s jeho druhou žádostí o pobytové oprávnění za účelem *ostatní/jiné*. V době trvání této fikce podal další třetí žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Správní orgány řízení o této žádosti zastavily, protože naznaly, že ji žalobce nemohl v dané době podat. Soud tomuto právnímu názoru přisvědčil.
22. Podle § 45 odst. 1 věty první ZPC *cizinec, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a hodlá na území pobývat za jiným účelem, než který mu byl povolen, je povinen požádat ministerstvo o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu.*
23. Podle § 47 ZPC *žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo o prodloužení doby jeho platnosti je cizinec povinen podat nejpozději před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nejdříve však 120 dnů před uplynutím jeho platnosti [odst. 1]. Žádost o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem je cizinec povinen podat nejpozději před uplynutím platnosti povolení k dlouhodobému pobytu [odst. 2]. Pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu uplyne před rozhodnutím o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení doby jeho platnosti, považuje se vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti. To neplatí, jestliže žádost podle věty první nebyla podána v souladu*

s podmínkami uvedenými v odstavcích 1 až 3, v § 45 nebo v době, kdy se tento zákon na cizince nevztahuje podle § 2 [odst. 4].

24. Podle § 169r odst. 1 písm. d) ZPC usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal žádost o prodloužení doby platnosti a doby pobytu na území na dlouhodobé vízum, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn; to neplatí, pokud je o dříve podané žádosti rozhodováno poté, co začala běžet lhůta, v níž byl cizinec oprávněn tuto žádost podat.
25. Soud se plně ztotožňuje s argumenty, které ve svém vyjádření uvedl žalovaný. Rozhodování o žádostech o povolení k pobytu musí mít určitou logickou posloupnost. Stěžejní je, že žalobce podal třetí žádost o pobytové oprávnění v době, kdy na území České republiky pobýval na základě tzv. fikce pobytu podle § 47 odst. 4 ZPC. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu přitom dobře zná princip „z fikce není pobyt“. Na základě fikce pobytu podle § 47 odst. 4 ZPC totiž nelze rozhodovat v dalších řízeních (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2018, č. j. 1 Azs 54/2018-27). Jak totiž Nejvyšší správní soud vysvětlil v rozsudku ze dne 24. 4. 2019, č. j. 6 Azs 36/2019-19, bod 17 s odkazem na rozsudek NSS ze dne 19. 4. 2016, č. j. 3 Azs 96/2015-44, pokud podání žádosti o pobytové oprávnění podmiňuje platné povolení k dlouhodobému pobytu, což je nyní projednávaný případ, pak je nutná existence platného povolení k dlouhodobému pobytu v době jejího podání. Oprávněnost pobytu podle § 47 odst. 4 ZPC je pouze dočasnou právní fikcí legálního pobytového statusu; po tuto dobu proto nelze o splnění podmínky povoleného dlouhodobého pobytu hovořit. Opačný výklad by vedl k možnosti účelově podávat opakované žádosti, což by znamenalo nikdy nekončící fikci oprávněného pobytu a v nejzazším případě i nemožnost kohokoliv vyhostit.
26. Jestliže tedy cizinec podává žádost o pobytové oprávnění tzv. „z fikce“, pak ji podává v době, kdy k tomu bez dalšího není oprávněn. Jde proto přesně o situaci, na kterou dopadá § 169r odst. 1 písm. d) ZPC. V některých případech to může vést k jisté tvrdosti vůči dotčenému cizinci (zejména tam, kde se poměry cizince změní v době trvání fikce oprávněného pobytu). Nicméně obava z řetězení žádostí o pobytové oprávnění a nekončící fikce oprávněného pobytu cizince nad touto tvrdostí podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu převáží. Uvedenému výkladu nasvědčuje, že § 47 odst. 4 ZPC váže vznik fikce povolení k pobytu na podání žádosti v příslušné lhůtě podle § 47 odst. 1 ZPC. Pokud by fikce pobytu byla postavena na roveň povolení k dlouhodobému pobytu, nebylo by možné určit začátek ani konec běhu takové lhůty, neboť by se odvíjely od konce správního řízení o předešlé žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu.
27. Lze tudíž shrnout, že fikce pobytu podle § 47 odst. 4 ZPC není skutečným povolením k pobytu. Takový pobyt na území (ač oprávněný) není kvalitativně totožný s povolením k dlouhodobému pobytu. Jeho smyslem je pouze vytvoření kontinuity mezi jednotlivými pobytovými tituly a nikoli umožnění procesního „zacyklení“ pobytových žádostí a prakticky neukončitelného pobytového oprávnění (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 3. 2017, č. j. 8 Azs 11/2017-32). Jak trefně uvádí žalovaný a jak plyne z rozsudku NSS ze dne 7. 3. 2018 č. j. 1 Azs 268/2017-22, smyslem fikce

povolného pobytu je opravdu jen ochrana cizince po dobu, kdy se rozhoduje o jeho žádosti. Nelze však předjímat výsledek řízení o žádosti a není tedy možné na základě této fikce rozhodovat v dalších řízeních.

28. Žalobce tedy v době, kdy podal třetí žádost, skutečně nemohl tuto žádost podat. Učinil tak totiž tzv. „z fikce“, a tedy neoprávněně. Konkrétní časová souslednost všech jeho žádostí na nutnosti lpět na tomto principu nic nemění. Žalovaný má pravdu, že žalobce by mohl v konkrétních okolnostech této věci třetí žádost o povolení pobytu za účelem studia podat až poté, co by mu OAMP vydal povolení k pobytu na základě jeho druhé žádosti týkající se účelu *ostatní/jiné*; předtím to možné nebylo.
29. Žalovaný i OAMP tedy správně vyložili a aplikovali § 169r odst. 1 písm. d) ZPC, na jehož základě zastavili řízení o třetí žádosti. Dané ustanovení neumožňuje výklad zastávaný žalobcem, podle kterého by se mělo použít, jen pokud žadatel podá žádost zcela mimo lhůty, bez běhu fikce. Nemělo by se tedy podle žalobce použít v době, kdy se rozhoduje teprve o jeho předchozí žádosti a jsou tu průtahy v rozhodování způsobené správními orgány. Takový výklad ze ZPC ovšem neplyne. Odporovalo by to výkladu Nejvyššího správního soudu, který (tvrdě) předchází řetězení pobytových žádostí. Věta za středníkem v § 169r odst. 1 písm. d) ZPC, podle které se *řízení o neoprávněně podané žádosti nezastaví, pokud je o dříve podané žádosti rozhodováno poté, co začala běžet lhůta, v níž byl cizinec oprávněn tuto žádost podat*, se týká něčeho jiného. V nyní řešené situaci se neuplatní. Míří totiž na situace, pokud by žalobce například podal žádost o prodloužení doby platnosti k povolení dlouhodobému pobytu 150 dnů před jejím uplynutím. Podle § 47 odst. 1 ZPC je totiž možné takovou žádost podat nejdříve 120 dnů před uplynutím jeho platnosti. Jestliže by řízení ovšem dospělo do fáze, že už by zbývalo 120 dní a méně z platnosti původního povolení, pak by se toto řízení již logicky nemuselo zastavit; to však není tento případ. V nyní posuzované věci se uplatní věta před středníkem § 169r odst. 1 písm. d) ZPC, tedy že žalobce nemohl podat třetí žádost tzv. „z fikce“.
30. Soud souhlasí se žalovaným i v tom, že OAMP nemusel kvůli řízení o jeho druhé žádosti přerušovat řízení o třetí žádosti. V jiné procesní konstelaci by to mohlo být namístě. V řízení o žádosti o povolení dlouhodobého pobytu podle ZPC to ale nutné nebylo. Opět by se tím narušil výše popisovaný legitimní cíl, aby se neřetězily pobytové žádosti, a aby je cizinci podávali jen „z platného pobytu“ a nikoliv „z fikce“. Jak soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu výše vysvětlil, posloupnost žádostí o pobytová oprávnění má svůj důležitý význam. Žalobce jednoduše nepodal třetí žádost v době, kdy jí mohl podat. Proto má žalovaný pravdu, že řízení o druhé žádosti nebylo pro OAMP předběžnou otázkou, pro kterou by bylo namístě řízení o třetí žádosti přerušit. OAMP neměl za daných okolností jinou procesní možnost, než řízení podle § 169r odst. 1 písm. d) ZPC zastavit. Dané ustanovení se navíc skutečně časově váže na dobu podání žádosti (jestliže cizinec *podal žádost v době*, kdy k tomu není oprávněn). Rozhodující je tedy procesní situace právě v momentu podání žádosti. V jeho světle se (ne)oprávněnost žádosti posuzuje. V tomto případě tedy nemůže hrát roli následný procesní vývoj řízení o druhé žádosti. Ani námitka, že OAMP měl přerušit řízení o třetí žádosti, proto není důvodná.

31. Žalovaný má pravdu také v tom, že na zákonnost rozhodnutí správních orgánů nemá vliv, zda řízení o druhé žádosti stíhaly průtahy. Plyne to z dlouhodobě ustálené judikatury správních soudů (žalovaný správně odkazuje na rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 A 171/2002-41, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2013, č. j. 9 Af 12/2010-36, či rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012-41). Žalobce se mohl bránit za použití nástrojů proti nečinnosti podle § 80 správního řádu, včetně žaloby na ochranu proti nečinnosti podle § 79 s. ř. s. Případnou nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou řízení by pak mohl řešit cestou předvídanou v zákoně č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. každopádně správnou cestou prosazení těchto námitek není.
32. Soud si je vědom komplikované procesní situace, ve které se žalobce nacházel. Pakliže ovšem v žalobě uvádí, že nemohl v žádném ohledu postupovat jinak, aby nastalému stavu zabránil, nelze tomuto argumentu přisvědčit. Žalobce poté, co se rozhodl ukončit své (první) studium na Mendelově univerzitě a nastoupit na jiné (druhé) studium kurzu českého jazyk na jazykové škole, zcela správně ještě za trvání dosavadního povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia požádal o vydání nového pobytového oprávnění za účelem *ostatní/jiné*. Pokud byl v průběhu tohoto ročního kurzu přijat na vysokou školu AMBIS, kam hodlal od září 2023 nastoupit (a tedy opětovně změnit účel svého pobytu znova na studium), měl u OAMP urgovat vydání rozhodnutí o své druhé žádosti. Je pravdou, že prvostupňový správní orgán se při posuzování této jeho žádosti dopouštěl nezákonných průtahů. Žalobce však měl od 28. 11. 2022 (kdy OAMP uplynula zákonná lhůta pro rozhodnutí o druhé žádosti) až do 31. 8. 2023 (do kdy byl žalobce ještě studentem na jazykové škole a disponoval platným potvrzením o tomto účelu pobytu) dostatek času na to, aby proti nečinnosti prvostupňového správního orgánu brojil a domohl se vydání rozhodnutí o druhé žádosti dříve, než změni studijní instituci. V takovém případě by OAMP rozhodoval ještě za platnosti žalobcem předloženého potvrzení o studiu na jazykové škole, pročez by mu pravděpodobně vyhověl; žalobce by v důsledku toho namísto toho času trvající fikce pobytu získal řádně povolený pobyt za účelem *ostatní/jiné*, přičemž ihned vzápětí by mohl požádal o vydání (nového) dlouhodobého povolení k pobytu za účelem studia. Nutno ovšem zdůraznit, že žalobce proti nečinnosti prvostupňového správního orgánu v řízení o druhé žádosti nikterak nebrojil (nepodal podnět proti nečinnosti), tedy dostatečně nehájil svá práva. Soud nepochybně, že nároky kladené v tomto ohledu na žalobce jsou velmi vysoké a v projednávané věci se „výsledek“ řízení o jeho v pořadí třetí žádosti může jevit jako pro něj nezaviněně nepříznivý. Judikatura NSS však striktně neumožňuje, aby o nové povolení k dlouhodobému pobytu bylo žádáno toliko z fikce pobytu; taková žádost nemůže být projednatelná.
33. Krajský soud v Brně konstatuje, že skutkově téměř totožný případ již posuzoval v rozsudku ze dne 29. 4. 2024, č. j. 41 A 7/2024-27. V odkazovaném případě se jednalo o žalobce, který taktéž v průběhu své fikce pobytu (založené jeho žádostí o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem *ostatní/jiné* taktéž kvůli studiu na jazykové škole, o níž OAMP shodně rozhodl až po ukončení tohoto kurzu) požádal o vydání dalšího povolení k pobytu za účelem vysokoškolského studia, přičemž taktéž

toto řízení bylo zastaveno. Soudu je přitom z jeho úřední činnosti známo, že žaloby tehdejšího a nynějšího žalobce jsou formulovány v zásadě zcela totožně.

34. Předmětný rozsudek ze dne 29. 4. 2024, č. j. 41 A 7/2024-27, byl napaden kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud svým usnesením ze dne 7. 8. 2024, č. j. 6 Azs 130/2024-40, odmítl pro nepřijatelnost. Konstatoval, že ve své rozhodovací činnosti se opakovaně zabýval otázkou, zda toliko na základě fikce pobytu lze připustit podání nové žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Dospěl přitom k závěru, že nikoli, naopak je nutné striktně trvat na dodržení doby platnosti předchozího povolení k dlouhodobému pobytu; odkázal na rozsudky NSS ze dne 28. 3. 2024, č. j. 10 Azs 320/2022-33, ze dne 21. 3. 2018, č. j. 1 Azs 54/2018-27, ze dne 24. 4. 2019, č. j. 6 Azs 36/2019-19, ze dne 19. 4. 2016, č. j. 3 Azs 96/2015-44. Dále vyslovil, že krajský soud ve shodě s judikaturou NSS (zejména rozsudkem ze dne 29. 3. 2017, č. j. 8 Azs 11/2017-32, bod 22) správně upozornil, že „žalobce se proti průtahům v řízení o druhé žádosti měl možnost bránit za použití nástrojů proti nečinnosti, přičemž ani průtahy v řízení o druhé žádosti nemohou nic změnit na vyslovených závěrech.“ Nejvyšší správní soud tedy uzavřel, že krajský soud v odkazované věci rozhodl zcela v souladu s touto jeho ustálenou judikaturou.
35. Soud tudíž neshledal žádný důvod, proč by se od svých dříve vyslovených závěrů měl v nyní projednávané věci odchýlit.

III.B) Dopad do soukromého a rodinného života

36. Pokud jde o námitku, že správní orgány neposoudily dopady rozhodnutí o třetí žádosti do soukromého a rodinného života žalobce, pak platí, jak znovu žalovaný správně poukázal, že OAMP nerozhodoval o třetí žádosti po věcné stránce. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu vyjasnila, že v takovém případě není povinností správních orgánů posuzovat přiměřenost rozhodnutí vůči soukromému a rodinnému životu cizince (srov. aktuální rozsudky NSS ze dne 29. 5. 2023, č. j. 3 Azs 248/2022-36, ze dne 20. 4. 2023, č. j. 4 Azs 63/2023-33, ze dne 22. 3. 2023, č. j. 2 Azs 39/2023-28, nebo ze dne 29. 6. 2022, č. j. 9 Azs 59/2022-41). V tomto právním názoru neshledal problém ani Ústavní soud (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2023, sp. zn. IV. ÚS 2413/22, bod 9). Výjimku tvoří pouze posouzení přiměřenosti zásahu s ohledem na nejlepší zájem dítěte (srov. rozsudky NSS ze dne 6. 1. 2022, č. j. 1 Azs 268/2021 - 56, ze dne 3. 8. 2021, č. j. 10 Azs 218/2021 - 44, nebo ze dne 16. 3. 2021, č. j. 3 Azs 4/2020 - 41). Žalobce však není nezletilým dítětem, ani o žádné dítě nepečuje. Tato námitka proto taktéž není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

37. Soud nepovažuje žádný z uplatněných žalobních bodů za důvodný a nad rámec toho nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal ani žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, podle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

38. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V Brně dne 25. července 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce